

TEMA DEL DIA

La gestió migratòria Pàgines 2 a 4

POLÈMICA ARRAN DE LA MORT D'UN NOI AL CIE DE LA ZONA FRANCA

Presons de 'sense papers'

Diverses entitats denuncien maltractament i volen que es tanquin els centres d'estrangers

«Són una zona fosca en l'Estat de dret», afirma un sindicat de la policia

TONI SUST
BARCELONA

Els inquietos dels centres d'internament d'estrangers (CIE) no arriben allà per haver comès cap delictes, són sense papers que han entrat de forma irregular a Espanya, però reben el tracte que s'atorga als delinqüents: dormen en cel·les i no poden marxar per decisió pròpia. Alguns d'ells i algunes entitats socials sostenen que, a més, són maltractats. Que fins i tot els porten emmanillats en els trasllats. L'enorme opacitat d'aquestes institucions fa que confirmar aquestes denúncies de forma independent sigui molt difícil.

Divendres passat, Idrissa Diallo, de 21 anys, de Guinea Conakry, va morir d'un infart al CIE de la Zona Franca. Segons algunes versions, no va ser atès a temps. La mort, diu l'autòpsia, va ser per causes naturals. Les peticions que el centre sigui clausurat es van fer més fortes.

ORDRE MINISTERIAL // Hi ha nou CIE a Espanya, que sumen més de 2.500 places, i són gestionats per la Comissaria General d'Estrangeria. Van néixer el 1999 mitjançant una ordre ministerial, amb Francisco Álvarez Cascos com a titular d'Interior. Abans hi havia centres similars, però el conflicte era molt menor.

Estar en situació irregular no és delictes, sinó una falta administrativa penada amb una multa de 500 euros. Els CIE, en principi, són llocs on l'estranger, enviat per un jutge d'instrucció, espera que es completi el procés legal que el tornarà al seu país. L'estada límit era, inicialment, de 40 dies. Després es va ampliar a 60. Si en aquest període no hi ha resolució del cas -perquè l'intern acredita possibilitat de legalitzar-se, perquè no hi ha conveni entre Espanya i el país d'origen que permeti el retorn o perquè no s'han concretat a temps els tràmits- l'afectat queda en llibertat.

El problema, segons les entitats socials, és que a penes se sap què passa dintre dels CIE, només que hi

abunden les denúncies de maltractament. Fa dos mesos, algunes entitats van visitar el centre de la Zona Franca. «Ho vam aconseguir per primera vegada en la història», diu **Jose Peñín**, portaveu de SOS Racisme. «No ens van dir quanta gent hi havia, però estava molt ple. Mentre no tanquin, els CIE han de millorar la seva situació. El sol fet que existeixin vulnera la legalitat», diu.

«PITJOR QUE UNA PRESÓ» // Igual o més contundent és **Javier Bonomi**, president de la Federació d'Entitats Latinoamericanes de Catalunya: «Els CIE són molt pitjors que una presó. Allà no hi ha les garanties de la presó». El responsable d'immigració de CCOO, **Ghassan Saliba**, reclama que als CIE només s'hi enviï els immigrants que han comès delictes i que seran expulsats. Actualment, allà conviu gent que no ha delinquit amb gent que sí que ho ha fet, un motiu afegit d'inquietud per a molts.

És habitual sentir referir-se als CIE com «uns llimbs legals». Per exemple, el Síndic de Greuges,

Rafael Ribó, que fa anys que intenta entrar al de Barcelona: «No hi ha normativa que ho reguli». **Ribó** no va aconseguir que l'exdelegat del Govern a Catalunya, **Joan Rangel**, l'hi deixés entrar. **Rangel** es va excusar a aquest diari dient que com a exdelegat no fa declaracions.

Peñín, com **Saliba**, subratlla que no hi ha reglament que regeixi el funcionament d'aquestes seves, tot i que hauria d'existir, de manera que són els directors els que decideixen com funcionen les coses. El secretari general del Sindicat Unificat de la Policia, **José Manuel Sánchez Fernet**, critica els CIE i afegeix que per als policies no són un destí agradable: «Són una zona fosca en l'Estat de dret. S'han de replantejar. A més, els policies no estan formats com a funcionaris de presons».

SILENCI POLÍTIC // Aquest diari no va aconseguir, en els últims dos dies, que les administracions entressin en el debat sobre la qualitat del tracte que es dona als interns dels CIE i si existeixen alternatives a aquests centres. La paradoxa és un punt vergonyosa: integrants del PSOE van argüir que ells ja no estan al Govern i que ja no els competeix. Membres del PP van subratllar que acaben d'arribar i que no estan en condicions d'entrar en una qüestió que fins ara gestionaven els seus adversaris.

Per això, no és possible tenir dades que desmenteixin la denúncia que hi ha batudes selectives a Barcelona. Que s'acostuma a detenir els estrangers de pell fosca. Que quasi no es detenen dones perquè el CIE de Zona Franca és exclusiu per a homes, i que només hi passen algunes prostitutes foranes en situació irregular abans d'enviar-les a altres centres. Tampoc es pot confirmar si és cert que algunes batudes s'orienten per nacionalitats, per omplir un avió amb un destí concret. ≡

e-Periódico

Videocomentari de **Toni Sust** a <http://www.e-periodico.cat>

Un furgó policial entra al recinte del CIE de la Zona Franca, ahir.

diversos sistemes en l'entorn europeu

FRANÇA

Denúncies de sobreocupació

Creats el 1981, a França hi ha una trentena de Centres de Retenció Administrativa (CRA) que acullen els estrangers en situació irregular un màxim de 45 dies, mentre dura el procés d'expulsió o de regularització. El 75% són repatriats. Les associacions de defensa dels drets humans han denunciat l'amuntegament i les males condicions d'alguns centres. El 2008, un incendi intencionat va destruir el CRA de Vincennes, a la perifèria de París, després de la mort d'un tunisià per una aturada cardíaca. ELIANNE ROS

REGNE UNIT

Una desena de morts

Al Regne Unit hi ha 13 centres de detenció per a immigrants que han entrat sense papers al país i estan esperant que es resolgui la seva sol·licitud d'asil polític o a ser deportats. El 2008 hi havia 2.305 persones en aquestes institucions, de les quals 35 eren menors de 18 anys. Aquests centres són molt polèmics perquè funcionen segons un sistema pràcticament carcerari, retenint gent que no ha comès cap delictes. Una desena d'immigrants han mort o s'han suïcidat mentre estaven detinguts en una d'aquestes institucions. BEGOÑA ARCE

LES
OPINIONS

J. M. SÁNCHEZ FORNET
SINDICAT UNIFICAT DE POLICIA

«Als policies no se'ls forma per ser funcionaris de presons i els CIE no són un destí agradable»

JAVIER BONOMI
PRESIDENT DE FEDELATINA

«[Els CIE] són molt pitjors que una presó; allà no hi ha les mateixes garanties que en una presó»

JOSE PEÑÍN
PORTAVEU DE SOS RACISME

«Mentre no els tanquin, s'ha de millorar la seva situació. El sol fet que existeixin vulnera la legalitat»

FERRAN NADEU

TESTIMONI D'UN EXINTERNAT AL CENTRE DE BARCELONA

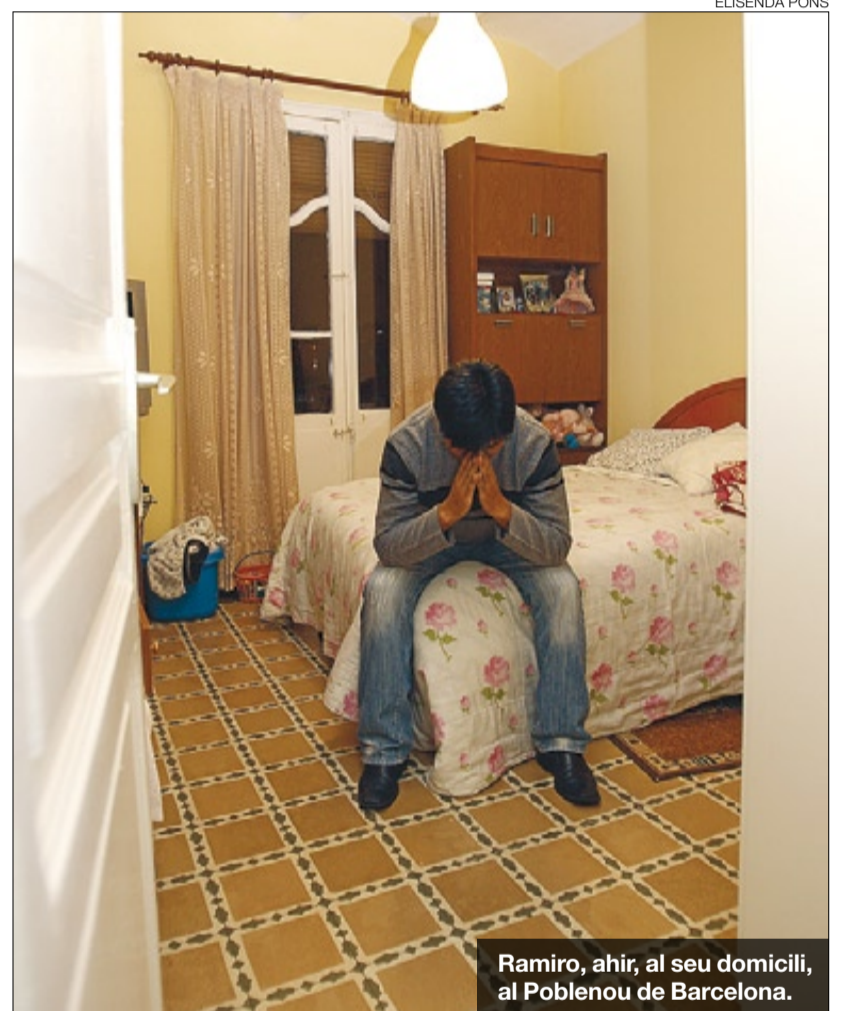
«Ens emmanillaven per traslladar-nos»

Un bolivià que va passar tres setmanes al CIE de la Zona Franca afirma que el tracte és molt dur **≡ Va aconseguir regularitzar** la seva situació

T.S.
BARCELONA

Ramiro és bolivià, té 36 anys, parella i una filla, Verónica, de quatre. Treballa com a informàtic. No oblida les que probablement van ser les seves tres setmanes més dures: «**I això que em pensava haver-ho passat tot, perquè he viscut sol des de petit. Va ser una experiència desagradable que encara m'afecta.**» El 2008 el van detenir per estar en situació irregular a Espanya. Estava caminant per la Rambla. Era el segon cop que li passava. La primera, va pagar amb una nit al calabós. Però a la segona, de la Rambla va anar al CIE, tot i que ja tenia una filla nascuda aquí i una oferta de feina, elements que abonaven la seva regularització.

No va servir per evitar que li toqués passar per l'experiència. Ell té clar per què el van detenir: «**La meua pell és indígena. Van per gent amb aquest aspecte.**» La versió coincideix amb la denúncia del president de Fedelatina, Javier Bonomi, que sosté que es detenen més sense papers negres perquè són més fàcils de detectar. Sobre per què no hi ha tants llatinoamericans als CIE té una altra versió la portaveu de SOS Racisme, Jose Peñín: «**Els vols són més cars.**»

ELISENDA PONS

Ramiro, ahir, al seu domicili, al Poblenou de Barcelona.

Cel·la de càstig

Sigui pel que sigui, Ramiro es va trobar intern (en la pràctica, pres) i recorda amb inquietud la situació: «**Hi havia una mica de tot. Molta gent que estava treballant i molts que delinquen.**» Afirma que la meitat dels interns corresponia a un grup i l'altra meitat, a l'altre. I denuncia que ningú feia res per separar uns dels altres: «**Estàvem barrejats amb gent acostumada a robar i a baralles. Creaven problemes i la policia no feia cap gest.**» Sosté que els agents també tenien tendència al maltractament: «**Un altre bolivià va dir una paraula que no va agradar a un agent i el van agredir.**»

Ramiro revela una cosa que ja van constatar les entitats que van entrar fa dos mesos al CIE: compta amb una cel·la de càstig, un fet que

LA CONVIVÈNCIA

Ramiro denuncia que delinqüents i innocents viuen barrejats al CIE sense que la policia vetlli pels segons

sembla incomprensible atesa la naturalesa del centre. «**Hi havia interns que passaven hores o dies allà dins,**» explica. A ell no li va tocar mai: «**Deien que allà els maltractaven.**»

Dormia en cel·les de quatre o sis presos, amb lliteres. No obstant, sosté que diverses vegades l'ocupació del centre es va desbordar, per després tornar a reduir-se: el trànsit dels interns era molt freqüent, diu. Quan hi havia gent de més s'afegien matalassos a terra. Ramiro explica que amb el suport de Fedelatina i dels seus amics al final va aconseguir

aportar la documentació necessària per demostrar que el seu futur a Barcelona era legal i que no havia de ser expulsat. Va sortir i no oblidava la inquietud que hi va passar, ni algunes imatges que li van resultar especialment dures. Potser la més significativa és la que evoca les files de presos encadenats de les pel·lícules.

En el seu cas, relata, els interns del CIE de la Zona Franca anaven emmanillats i en fila en els trasllats del centre al jutjat. Només faltava Paul Newman a *La llegenda de l'indomable*, amb la pala a la mà. El fet que denuncia el bolivià crida terriblement l'atenció si es torna a tenir en compte que en principi els que estan en un CIE no hi són per haver comès un delictes. Ramiro declina aparèixer a la foto mostrant la cara. No obstant, es mostra encantat de col·laborar amb el seu testimoni amb l'objectiu que el seu cas no es repeteixi. Tant. ≡

ITÀLIA

18 mesos de tancament

Itàlia té 13 dels denominats centres d'identificació i expulsió, amb una permanència màxima de 180 dies que el 2011, durant les revoltes al nord d'Àfrica, el Govern va allargar fins a 18 mesos. Depenen de les subdelegacions del Govern. Una comissió parlamentària els ha definit com a «estructures penitenciàries» i Metges sense Fronteres ha dit que són «totalment inadequats per poder contenir persones de forma vivible», i ha subratllat l'ús que els interns fan d'ansiolítics. A més, recorren sovint a protestes violentes. **ROSEND DOMÈNECH**

►► Refugiats a Lampedusa, el mes d'abril passat.

La gestió migratòria ▶ Les acusacions

Pàgines 2 a 4 <<<

ARXIU / FERRAN NADEU

▶ Una imatge presa durant la presentació del CIE de la Zona Franca el 2006.

SOS Racisme denuncia que s'accelera l'expulsió de testimonis

▶ L'entitat sosté que el Govern sol traslladar els que denuncien mals tractes

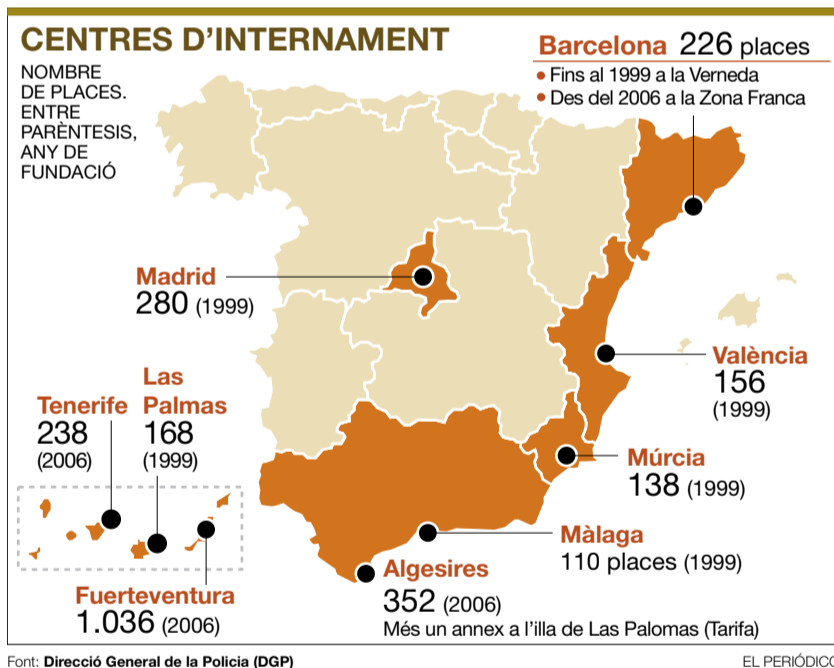
▶ El 15-M afirma que un avió privat es va emportar el company del mort a BCN

TONI SUST
BARCELONA

No és fàcil aconseguir el testimoni d'algú que afirmi haver patit maltractament al centre d'internament d'estrangers de Barcelona. Jose Peñín, portaveu de SOS Racisme, afirmava ahir que la seva entitat tem seriosament que el Govern procedeixi a treure's de sobre a corre-cuita interns que puguin donar testimoni de la mort, divendres passat, del guineà Idrissa Diallo.

Ahir les xarxes socials clamaven

contra el presumpte trasllat d'un intern marroquí que suposadament va assistir a la mort del seu company. De fet es va arribar a convocar una manifestació a l'Aeroport del Prat, punt de sortida del vol que teòricament allunyaria el testimoni, però va ser anul·lada. El 15-M, a internet, va afirmar que la decisió es va prendre al conèixer que el Govern havia optat per treure l'intern -a qui els indignats van identificar com a Imad Kchikech- d'Espanya en direcció cap al Marroc en un avió privat juntament amb 20 marroquins

L' Estat de dret sembla quedar-se a les portes dels centres d'internament d'estrangers (CEI). Es priva de llibertat persones que no han comès cap mena de delictes ni estan acusades d'haver-lo comès. Se les tanca per estada irregular a Espanya, cosa que en el nostre marc normatiu només és una falta administrativa. Cap altra falta administrativa se sanciona (ni amb sentència judicial ni sense) amb privació de llibertat, i el fet que es faci amb aquesta només es pot explicar per la inferiorització que els estrangers pateixen en la nostra escala de valors: només la consideració que es tracta de persones amb menys drets permet explicar l'existència dels CIE. I si això és així és que hi ha un rerefons racista en l'acte d'internar un estranger quan la causa no-

Anàlisi

Miguel Pajares

MEMBRE DEL GRUP DE RECERCA SOBRE EXCLUSIÓ I CONTROL SOCIALS (UNIVERSITAT DE BARCELONA)

No per dret

Amb la immigració acceptem coses que en altres àmbits no admetríem, com privar de llibertat a qui no ha delinquit

més és la seva estada irregular.

La incomoditat i el desajust que això genera en la nostra concepció del dret deixa els CIE en uns llimbs legals que únicament serveixen per agreujar les coses. Per no haver-hi, no hi ha ni un reglament que reguli els drets dels interns. S'ha dit que els CIE no són presons, però en realitat bé poden considerar-se una cosa pitjor: els presos tenen els seus drets ben re-

gulats, cosa que no passa amb els interns dels CIE. En aquests centres, l'atenció sanitària, les visites, la comunicació amb l'exterior, l'accés a la informació, i fins i tot els temps i els mitjans per a l'oci, estan més mal regulats que a les presons, o simplement no estan regulats. I si no hi ha més regulació legal sobre els CIE és perquè aquests mateixos centres no tenen un encaix legal clar; o dit d'una altra manera: no se sap com regular el que en un Estat de dret no hauria d'existir.

Els CIE no són un invent espanyol. Es van desenvolupar per tot Europa occidental en la dècada dels 90, després que l'auge de l'extrema dreta amb el seu discurs antiimmigració portés els governs a endurir les seves polítiques d'estrangeria. Aquest enduriment es va fer a empentes i rodolons, a

més, cosa que impediria qualsevol protesta.

Peñín descriu amb certa resignació com cada vegada que la seva entitat ha rebut la denúncia per maltractaments d'un intern, o del seu entorn, ha resultat complicat o impossible aprofundir en els casos o amplificar la queixa ja que generalment l'afectat ha vist com el seu procés d'expulsió s'accelerava. En quatre dies no hi havia denunciants a qui defensar.

MANIFESTACIÓ // Malgrat que la protesta d'ahir al Prat es va anul·lar, les queixes augmenten i els indignats s'han sumat a la reclamació que els CIE siguin clausurats. Diumenge passat, prop de 200 persones es van concentrar davant el centre de la Zona Franca per exigir-ne el tancament. No és l'única crida en contra de les condicions que presumptament s'hi viuen. Ni de bon tros.

A Madrid, es van reeditar les queixes arran de la mort d'una interna de 41 anys al CIE d'Aluche, el 19 de novembre passat, per meningitis. Aleshores les protestes no es van circumscriure a entitats socials que defensen els drets dels forans. Va ser un jutge el que va expressar un diagnòstic preocupant de les condicions de vida del CIE de Madrid. El jutjat d'instrucció número 6 de Madrid va emetre un acte amb data del 21 de desembre en el qual es va denunciar la situació d'«amuntament palmari» dels interns a Aluche. El text va subratllar que les habitacions del centre són «absolutament inadequades» i que no tenen cambres de bany. «No resulta per tant estrany, des del punt de vista tècnic, que malalties infeccioses com cert tipus de meningitis es puguin propagar amb extrema i elevada facilitat», afegia l'acte, que, tot i amb això, no atribuïa la mort de la interna a aquestes condicions.

El jutjat d'instrucció també criticava l'absència d'una habitació on es poguessin ubicar els interns malalts per separar-los dels sans. Com en el cas del CIE de Zona Franca, les entitats reclamen que el de Madrid també tanqui les portes o, com a mínim, que en millori les condicions. ≡

cops de necessitat electoral, sense atendre gaire els valors en drets humans dels quals tant ens agrada als europeus donar lliçons al món; i el seu resultat van ser unes polítiques d'immigració que queden al marge dels estàndards en dret que apliquem en altres espais de la vida. Quan l'assumpte és la immigració, sembla que se'ns creuen els cables: acceptem amb normalitat coses que en altres àmbits no acceptariem de cap manera, entre elles la de privar de llibertat persones que no han comès cap mena de delictes. Però estem obligats a reprendre el camí de l'Estat de dret i a respectar els drets humans en el tractament de la immigració i l'estrangeria, perquè si no ho fem així estem devaluant la nostra democràcia. I amb els CIE només hi ha una cosa que es pugui fer: tancar-los. ≡